

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Niende Afdeling)

16. juli 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i civile sager – insolvensbehandling – forordning (EU) 2015/848 – artikel 3 – international kompetence – centret for skyldnerens hovedinteresser – fysisk person, som hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende – afkræftelig formodning om, at centret for denne persons hovedinteresser er vedkommendes sædvanlige opholdssted – afkræftelse af denne formodning – en situation, hvor skyldnerens eneste faste ejendom befinder sig uden for den medlemsstat, hvor denne person har sit sædvanlige opholdssted«

I sag C-253/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunal da Relação de Guimarães (appeldomstolen i Guimarães, Portugal) ved afgørelse af 14. februar 2019, indgået til Domstolen den 26. marts 2019, i sagen

MH,

NI

mod

OJ,

Novo Banco SA,

har

RETTEN (Niende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Rodin, og dommerne K. Jürimäe (refererende dommer) og N. Piçarra,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den portugisiske regering ved L. Inez Fernandes, P. Lacerda, P. Barros da Costa og L. Medeiros, som befuldmægtigede,

* Processprog: portugisisk.

– Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin og P. Costa de Oliveira, som befuldmægtigede, og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 30. april 2020, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/848 af 20. maj 2015 om insolvensbehandling (EUT 2015, L 141, s. 19).
- 2 Denne anmodning er indgivet i forbindelse med en tvist mellem MH og NI på den ene side og henholdsvis OJ og Novo Banco SA på den anden side vedrørende de to førstnævntes begæring om indledning af en insolvensbehandling.

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning (EF) nr. 1346/2000

- 3 Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om insolvensbehandling (EFT 2000, L 160, s. 1) blev ophævet og erstattet ved forordning 2015/848. 13. betragtning hertil havde følgende ordlyd:
»Centret for skyldnerens hovedinteresser bør være det sted, hvor skyldneren normalt forvalter sine interesser, og det er således identificerbart for tredjemand.«
- 4 Artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 1346/2000 bestemte:
»Retterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, har kompetence til at indlede insolvensbehandling. For selskabers og juridiske personers vedkommende anses det vedtægtsmæssige hjemsted for at være centret for skyldnerens hovedinteresser, medmindre andet godtgøres.«

Forordning 2015/848

- 5 5., 23. og 27.-34. betragtning til forordning 2015/848 har følgende ordlyd:
»(5) Det er en forudsætning for et velfungerende indre marked, at parterne ikke tilskyndes til at overføre aktiver eller tvister fra én medlemsstat til en anden for at forbedre deres retsstilling til skade for kreditormassen (»forumshopping«).

[...]

- (23) Ved denne forordning bliver det muligt at indlede hovedinsolvensbehandlingen i den medlemsstat, hvor centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig. En sådan hovedinsolvensbehandling har universel gyldighed og sigter mod at omfatte alle skyldnerens aktiver. For at beskytte de mange forskellige interesser gør denne forordning det muligt at indlede en sekundær insolvensbehandling, som afvikles parallelt med hovedinsolvensbehandlingen. Den sekundære insolvensbehandling kan indledes i den

medlemsstat, hvor skyldneren har et forretningssted. Den sekundære insolvensbehandling har kun virkning for de aktiver, som befinder sig på den pågældende medlemsstats område. Ufravigelige regler om samordning med hovedinsolvensbehandlingen sikrer den nødvendige ensartethed i Unionen.

[...]

- (27) Før indledning af insolvensbehandling bør den kompetente ret på eget initiativ undersøge, om centret for skyldnerens hovedinteresser eller skyldnerens forretningssted rent faktisk befinder sig inden for dens jurisdiktion.
- (28) Når det fastlægges, hvorvidt centret for skyldnerens hovedinteresser er identificerbart for tredjemand, bør der tages særligt hensyn til kreditorerne og deres opfattelse af, hvor en skyldner forvalter sine interesser. [...]
- (29) Denne forordning bør indeholde en række beskyttelsesforanstaltninger, der sigter mod at forebygge svig eller misbrug i form af forumshopping.
- (30) Formodninger om, at det registrerede hjemsted, hovedforretningsstedet eller det sædvanlige opholdssted er centret for hovedinteresserne, bør derfor kunne afkræftes, og den relevante ret i en medlemsstat bør omhyggeligt vurdere, om centret for skyldnerens hovedinteresser reelt er beliggende i den pågældende medlemsstat. I tilfælde, der vedrører et selskab, bør det være muligt at afkræfte denne formodning, hvis selskabets hovedsæde ligger i en anden medlemsstat end dens registrerede hjemsted, og det ud fra en udtømmende vurdering af alle relevante faktorer fremgår på en måde, så det er identificerbart for tredjemand, at det faktiske center for selskabets ledelse og tilsyn og for forvaltningen af dens interesser er beliggende i den anden medlemsstat. I tilfælde, der vedrører en fysisk person, som ikke er selvstændigt erhvervsdrivende, bør det være muligt at afkræfte denne formodning, hvis størstedelen af skyldnerens aktiver befinder sig uden for den medlemsstat, hvor skyldneren har sit sædvanlige opholdssted, eller hvis det kan fastslås, at den primære årsag til at flytte var at indgive begæring om insolvensbehandling i den nye retskreds, og hvis en sådan indgivelse væsentligt ville skade interesserne hos de kreditorer, hvis forretninger med skyldneren fandt sted forud for flytningen.
- (31) Ligeledes med det formål at forebygge svig eller misbrug i form af forumshopping bør formodningen om, at centret for hovedinteresserne er det registrerede hjemsted, den fysiske persons hovedforretningssted eller den fysiske persons sædvanlige opholdssted, ikke finde anvendelse – henholdsvis i forbindelse med et selskab, en juridisk person eller en selvstændigt erhvervsdrivende fysisk person – når skyldneren har flyttet sit registrerede hjemsted eller hovedforretningssted til en anden medlemsstat inden for en periode på tre måneder forud for begæringen om indledning af insolvensbehandling, eller – i forbindelse med fysiske personer, der ikke er selvstændigt erhvervsdrivende – når skyldneren har flyttet sit sædvanlige opholdssted til en anden medlemsstat inden for en periode på seks måneder forud for begæringen om indledning af insolvensbehandling.
- (32) Hvis sagens omstændigheder giver anledning til tvivl om rettens kompetence, bør retten i alle tilfælde kræve, at skyldneren forelægger yderligere dokumentation til støtte for sine påstande og, hvis den lov, der finder anvendelse på insolvensbehandlingen, giver hjemmel hertil, give skyldnerens kreditorer lejlighed til at fremsætte bemærkninger til kompetencespørgsmålet.
- (33) I tilfælde hvor den ret, der har modtaget begæringen om indledning af insolvensbehandling, finder, at centret for hovedinteresserne ikke befinder sig på dens område, bør den ikke indlede en hovedinsolvensbehandling.

(34) Enhver af skyldnerens kreditorer bør desuden have effektiv adgang til at anfægte afgørelsen om indledning af insolvensbehandling. Konsekvenserne af en anfægtelse af afgørelsen om indledning af insolvensbehandling bør reguleres af national lovgivning.«

6 Forordningens artikel 3 med overskriften »International competence« bestemmer følgende i stk. 1:

»Retterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, har kompetence til at indlede insolvensbehandling (»hovedinsolvensbehandling«). Centret for skyldnerens hovedinteresser er det sted, hvor skyldneren normalt forvalter sine interesser, og som er identificerbart for tredjemand.

For selskabers og juridiske personers vedkommende anses det registrerede hjemsted for at være centret for skyldnerens hovedinteresser, medmindre andet godtgøres. Denne formodning finder kun anvendelse, hvis det registrerede hjemsted ikke er flyttet til en anden medlemsstat inden for en periode på tre måneder forud for begæringen om indledning af insolvensbehandling.

For selvstændigt erhvervsdrivende fysiske personer anses centret for deres hovedinteresser for at være deres hovedforretningssted, medmindre andet godtgøres. Denne formodning finder kun anvendelse, hvis den fysiske persons hovedforretningssted ikke er flyttet til en anden medlemsstat inden for en periode på tre måneder forud for begæringen om indledning af insolvensbehandling.

For enhver anden fysisk persons vedkommende anses centret for den fysiske persons hovedinteresser at være det sted, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted, medmindre andet godtgøres. Denne formodning finder kun anvendelse, hvis det sædvanlige opholdssted ikke er flyttet til en anden medlemsstat inden for en periode på seks måneder forud for begæringen om indledning af insolvensbehandling.«

7 Nævnte forordnings artikel 4, stk. 1, har følgende ordlyd:

»En ret, der har modtaget en begæring om indledning af insolvensbehandling, undersøger på eget initiativ, om den har kompetence efter artikel 3. I afgørelsen om indledning af insolvensbehandling angives de grunde, hvorpå retten støtter sin kompetence, og især om den støttes på artikel 3, stk. 1 eller 2.«

8 Samme forordnings artikel 7, stk. 1, bestemmer:

»Medmindre andet er fastsat i denne forordning, er den lovgivning, der finder anvendelse på insolvensbehandlingen og dens virkninger, lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område insolvensbehandlingen indledes (»den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes«).«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

9 Ægtefællerne MH og NI, som siden 2016 har boet i Norfolk (Det Forenede Kongerige), hvor de udøver lønnet beskæftigelse, har for de portugisiske retsinstanser indgivet en begæring om indledning af insolvensbehandling mod dem selv. Retten i første instans erklærede, at den savnede international kompetence til at træffe afgørelse vedrørende denne begæring, eftersom centret for hovedinteresserne for appellanterne i hovedsagen i henhold til artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning 2015/848 var det sted, hvor de havde deres sædvanlige opholdssted, dvs. Det Forenede Kongerige, og at retsinstanserne i sidstnævnte medlemsstat derfor havde kompetence til at indlede insolvensbehandlingen.

10 MH og NI har iværksat appel af dommen i første instans for den forelæggende ret, idet de har gjort gældende, at dommen var baseret på en fejlagtig fortolkning af bestemmelserne i forordning 2015/848. Centret for deres hovedinteresser er nemlig ikke deres sædvanlige opholdssted i Det Forenede

Kongerige, men snarere i Portugal, som er den medlemsstat, hvor den eneste faste ejendom, som de ejer, ligger, og hvor de gennemførte alle de transaktioner og indgik alle de aftaler, som ligger til grund for deres insolvens. Der er heller ikke nogen forbindelse mellem deres sædvanlige opholdssted og de faktiske omstændigheder, som har ført til deres insolvens, idet samtlige disse omstændigheder er indtruffet i Portugal. MH og NI har således gjort gældende, at de portugisiske retsinstanter tillægges international kompetence.

- 11 Den forelæggende ret er i tvivl om den korrekte fortolkning af artikel 3, stk. 1, i forordning 2015/848 og nærmere bestemt om, hvilke kriterier der kan afkræfte den simple formodning, som er fastsat i denne bestemmelse, med hensyn til fysiske personer, der hverken udøver et liberalt erhverv eller er selvstændigt erhvervsdrivende.
- 12 Denne ret har nemlig anført, at det i 30. betragtning til den nævnte forordning vedrørende disse fysiske personer anføres, at det bør være muligt at afkræfte denne formodning, f.eks. hvis størstedelen af skyldnerens aktiver befinder sig uden for den medlemsstat, hvor skyldneren har sit sædvanlige opholdssted.
- 13 Under disse omstændigheder har Tribunal da Relação de Guimarães (appeldomstolen i Guimarães, Portugal) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er retterne i en medlemsstat i henhold til [...] forordning 2015/848 kompetente til at indlede hovedinsolvensbehandlingen vedrørende en statsborger, som har sin eneste faste ejendom dér, selv om vedkommende, sammen med sin familie, har sit sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat, og vedkommende [har lønnet beskæftigelse] i sidstnævnte medlemsstat?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 14 Med sit eneste spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning 2015/848 skal fortolkes således, at den formodning, der fastsættes heri med henblik på at afgøre den internationale kompetence til at indlede en insolvensbehandling, hvorefter centret for hovedinteresserne for en fysisk person, der hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændigt erhvervsdrivende, er vedkommendes sædvanlige opholdssted, afkræftes, alene fordi denne persons eneste faste ejendom befinder sig uden for den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted.
- 15 Som det fremgår af artikel 3, stk. 1, første afsnit, i forordning 2015/848, er centret for skyldnerens hovedinteresser det generelle tilknytningskriterium for at afgøre den internationale kompetence med henblik på indledning af insolvensbehandlingen. I det særlige tilfælde, hvor skyldneren er en fysisk person, som hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændigt erhvervsdrivende, fastsætter denne forordnings artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, en afkræftelig formodning om, at centret for denne persons hovedinteresser er vedkommendes sædvanlige opholdssted.
- 16 For at besvare den forelæggende rets spørgsmål præciseres for det første betydningen og rækkevidden af begrebet »centret for skyldnerens hovedinteresser« i denne forordnings forstand.
- 17 Det skal i denne forbindelse for det første bemærkes, at ifølge fast retspraksis følger det såvel af kravene om en ensartet anvendelse af EU-retten som af lighedsprincippet, at indholdet af en EU-retlig bestemmelse, som ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt i hele Unionen skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning, som skal søges under hensyntagen til bestemmelsens kontekst og formålet med den pågældende ordning (dom af 20.10.2011, Interedil, C-396/09, EU:C:2011:671, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

- 18 Da artikel 3, stk. 1, i forordning 2015/848 ikke indeholder nogen henvisning til medlemsstaternes ret, skal begreberne heri således være genstand for en selvstændig og ensartet fortolkning. Eftersom begrebet »centret for skyldnerens hovedinteresser« er særegent for denne forordning, skal det navnlig fortolkes ensartet og uafhængigt af de nationale lovgivninger (jf. analogt dom af 20.10.2011, Interedil, C-396/09, EU:C:2011:671, præmis 43 og den deri nævnte retspraksis).
- 19 For det andet har Domstolen hvad angår begrebet »centret for skyldnerens hovedinteresser«, der fremgik af artikel 3, stk. 1, i forordning 1346/2000, fastslået, at rækkevidden af begrebet var afklaret i 13. betragtning til denne forordning, som anførte, at »[c]entret for skyldnerens hovedinteresser bør være det sted, hvor skyldneren normalt forvalter sine interesser, og det er således identificerbart for tredjemand«. Domstolen udledte heraf, at det fremgår af denne definition, at centret for skyldnerens hovedinteresser skal identificeres på grundlag af kriterier, som er objektive og identificerbare for tredjemand. Denne objektivitet og denne identificerbarhed for tredjemand er nødvendig for at sikre retssikkerheden og forudsigeligheden vedrørende fastlæggelsen af, hvilken ret der har kompetence til at indlede en hovedinsolvensbehandling (kendelse af 24.5.2016, Leonmobili og Leone, C-353/15, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:374, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).
- 20 Den samme fortolkning må lægges til grund for at fastlægge betydningen og rækkevidden af begrebet »centret for skyldnerens hovedinteresser« som omhandlet i forordning 2015/848. Som generaladvokaten har anført i punkt 29 i forslaget til afgørelse, er anvendelsen af objektive kriterier inden for rammerne af denne forordning, der ophævede og erstattede forordning nr. 1346/2000, nemlig fortsat afgørende for at sikre, at en kompetenceregulering garanterer retssikkerhed og en forudsigelig fastlæggelse af den kompetente ret. Endvidere tilsigter de regler om international kompetence, der er fastsat i forordning 2015/848, som det fremgår af femte betragtning til denne forordning, at parterne ikke tilskyndes til at overføre aktiver eller tvister fra én medlemsstat til en anden for at forbedre deres retsstilling til skade for kreditorerne.
- 21 28. betragtning til denne forordning giver ligeledes nyttige præciseringer i denne henseende, idet det heri anføres, at når det fastlægges, hvorvidt centret for skyldnerens hovedinteresser er identificerbart for tredjemand, bør der tages særligt hensyn til kreditorerne og deres opfattelse af, hvor en skyldner forvalter sine interesser. Anvendelsen af kriterier, som er objektive og identificerbare for tredjemand, med henblik på at fastlægge centret for skyldnerens hovedinteresser, skal nemlig gøre det muligt at fastslå det sted, med hvilket skyldneren har en egentlig forbindelse, og således opfylde kreditorernes berettigede forventninger.
- 22 Centret for skyldnerens hovedinteresser skal dermed fastlægges efter en samlet vurdering af alle de kriterier, som er objektive og identificerbare for tredjemand, navnlig kreditorerne, og som kan fastlægge det faktiske sted, hvor skyldneren normalt forvalter sine interesser.
- 23 For det tredje følger det af selve ordlyden af artikel 3, stk. 1, første afsnit, i forordning 2015/848, at de ovenstående betragtninger gælder uden forskel for alle skyldnere, uanset om de handler som selskaber, juridiske personer eller fysiske personer. Dette generelle tilknytningskriterium for at afgøre den internationale kompetence med henblik på indledning af insolvensbehandlingen samt den tilgang, der er støttet på kriterier, som er objektive og identificerbare for tredjemand, som skal benyttes for at anvende førstnævnte kriterium, gælder således så meget desto mere for fysiske personer, der hverken udøver et liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende.
- 24 Når dette er sagt, skal det præciseres, som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 45-49 i forslaget til afgørelse, at de relevante kriterier for fastlæggelsen af centret for hovedinteresserne for en fysisk person, der hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende, er kriterierne vedrørende personens formuesituation og økonomiske situation, hvilket svarer til det sted, hvor denne person forvalter sine økonomiske interesser, og hvor størstedelen af dennes indtægter tjenes og bruges, eller det sted, hvor størstedelen af dennes aktiver befinder sig.

- 25 For det andet præciseres rækkevidden af den formodning, der foreskrives i artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning 2015/848. Det følger af selve ordlyden af denne bestemmelse, sammenholdt med forordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, at en fysisk person, som hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende, indtil det modsatte bevises, anses for normalt at forvalte sine interesser på stedet for sit sædvanlige opholdssted, eftersom der er stor sandsynlighed for, at dette sted svarer til centret for vedkommendes økonomiske hovedinteresser. Det følger heraf, at så længe denne formodning ikke afkræftes, har retterne i den medlemsstat, hvor dette opholdssted befinder sig, international kompetence til at indlede insolvensbehandlingen mod den nævnte fysiske person.
- 26 Artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning 2015/848 bestemmer imidlertid, at denne formodning gælder, indtil det modsatte bevises, og 30. betragtning til forordningen præciserer, at det bør være muligt at afkræfte den nævnte formodning, f.eks. hvis størstedelen af skyldnerens aktiver befinder sig uden for den medlemsstat, hvor skyldneren har sit sædvanlige opholdssted, eller hvis det kan fastslås, at den primære årsag til at flytte var at indgive begæring om insolvensbehandling i den nye retskreds, og hvis en sådan indgivelse væsentligt ville skade interesserne hos de kreditorer, hvis forretninger med skyldneren fandt sted forud for flytningen.
- 27 Som generaladvokaten har anført i punkt 55 i forslaget til afgørelse, indebærer den omstændighed alene, at de forhold, der er nævnt i denne betragtning, er til stede, ikke, at den formodning, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, fjerde afsnit, i forordning 2015/848, afkræftes.
- 28 Selv om beliggenheden af skyldnerens aktiver er et af de kriterier, som er objektive og identificerbare for tredjemand, og som skal tages i betragtning for at fastlægge det sted, hvor skyldneren normalt forvalter sine interesser, kan denne formodning nemlig kun afkræftes efter en samlet vurdering af alle disse kriterier. Det følger heraf, at den omstændighed, at den eneste faste ejendom, som tilhører en fysisk person, der hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende, befinder sig uden for den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted, ikke i sig selv er tilstrækkelig til at afkræfte den nævnte formodning.
- 29 I den foreliggende sag har appellanterne i hovedsagen for den forelæggende ret endvidere gjort gældende, at Portugal ikke blot er den medlemsstat, hvor den eneste faste ejendom, som de ejer, ligger, men ligeledes den medlemsstat, hvor de gennemførte de transaktioner og indgik de aftaler, som ligger til grund for deres insolvens.
- 30 Selv om årsagen til insolvenssituationen ikke i sig selv er et relevant forhold for at fastlægge centret for hovedinteresserne for en fysisk person, som hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende, tilkommer det ikke desto mindre den forelæggende ret at tage hensyn til alle de forhold, som er objektive og identificerbare for tredjemand, og som vedrører vedkommendes formuesituation og økonomiske situation. I et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede foreligger denne situation, som det fremgår af nærværende doms præmis 24, på det sted, hvor appellanterne i hovedsagen normalt forvalter deres økonomiske interesser, og hvor størstedelen af deres indtægter tjenes og bruges, eller det sted, hvor størstedelen af deres aktiver befinder sig.
- 31 Henset til samtlige ovenstående elementer skal spørgsmålet besvares med, at artikel 3, stk. 1, første og fjerde afsnit, i forordning 2015/848 skal fortolkes således, at den formodning, der fastsættes heri med henblik på at afgøre den internationale kompetence til at indlede en insolvensbehandling, hvorefter centret for hovedinteresserne for en fysisk person, der hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende, er vedkommendes sædvanlige opholdssted, ikke afkræftes, alene fordi denne persons eneste faste ejendom befinder sig uden for den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted.

Sagsomkostninger

- 32 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Niende Afdeling) for ret:

Artikel 3, stk. 1, første og fjerde afsnit, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/848 af 20. maj 2015 om insolvensbehandling skal fortolkes således, at den formodning, der fastsættes heri med henblik på at afgøre den internationale kompetence til at indlede en insolvensbehandling, hvorefter centret for hovedinteresserne for en fysisk person, der hverken udøver liberalt erhverv eller er selvstændig erhvervsdrivende, er vedkommendes sædvanlige opholdssted, ikke afkræftes, alene fordi denne persons eneste faste ejendom befinder sig uden for den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted.

Underskrifter